

**UCHWAŁA NR XLI/351/23
RADY GMINY OLESNO**

z dnia 13 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Olesno na lata 2024-2026.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 i 1429) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Olesno na lata 2024-2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Olesno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Szczebak

**Załącznik do
Uchwały Nr XLI/351/23
Rady Gminy Olesno
z dnia 13 grudnia 2023r.**

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY W GMINIE OLESNO
NA LATA 2024-2026**

Olesno, 2023

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
1. Regulacje prawne.....	4
2. Zadania Gminy w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	4
2.1. Zadania własne gminy określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	4-5
2.2. Praca Asystenta Rodziny.....	5
3. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA. Diagnoza środowiska i problemu	5
3.1. Demografia Gminy Olesno	6
3.2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Oleśnie.....	6-8
4. STAN ZASOBÓW. Zasoby umożliwiające realizację Programu Wspierania Rodziny.....	8
4.1. Zasoby instytucjonalne.....	8-9
4.2. Zasoby Kadrowe	9
5. ANALIZA SWOT	9-11
6. ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	11
6.1. Adresaci Programu	11
6.2. Cele Programu.....	11
6.3. Cele szczegółowe	11
7. REALIZATORZY PROGRAMU	12
8. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.....	12-15
9. EFEKTY PROGRAMU.....	15
10. FINANSOWANIE PROGRAMU	15
10.1. Budżet Programu w trakcie jego funkcjonowania.....	16
10.2. Wykonanie budżetu Programu w latach 2020-2022.....	16
11. EWALUACJA I MONITORING.....	17
12. PODSUMOWANIE.....	17

WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Jednak dokonujące się zmiany w życiu społecznym i gospodarczym niosą za sobą wiele skutków pozytywnych, ale i negatywnych takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może spowodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjne przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko-wychowawczo-opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji w rodzinie. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej należy dążyć do realizowania zasad opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Instytucje nie mogą zastępować i wyręczać rodziny w pełnieniu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie co jest zadaniem trudnym i wymaga chęci współpracy rodziny z instytucjami. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. W przypadku, gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, praca z rodziną biologiczną ma na celu współpracę rodziny i instytucji w celu powrotu dzieci do rodziny biologicznej. Należy pamiętać, że mówimy o współpracy i chęci którą wykazuje rodzina biologiczna w celu poprawy jej funkcjonowanie. Rodzice są zobowiązani do pracy nad sobą, poprawy relacji, leczenia czy niwelowania innych ubocznych i negatywnych wpływów które przyczyniły się do obecnego położenia rodziny. Wszelkie działania wspierające rodziny która przeżywa trudności opiekuńczo-wychowawcze są ważne ze względów społecznych i ekonomicznych.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Olesno na lata 2024-2026 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych Gminy (art. 176 pkt. 1 w/w ustawy). Zakłada się, że niniejszy Program będzie stanowił wspólny strategiczny plan działań na rzecz wsparcia rodzin na terenie Gminy Olesno i będzie realizowany przez wszystkie instytucje zobligowane do podejmowania działań na rzecz rodziny. Działania Gminnego Programu Wspierania Rodziny obejmują lata 2024-2026 w przypadku występowania potrzeb mogą ulegać modyfikacji.

I. REGULACJE PRAWNE

Obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wynikających z zapisów art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zadaniem własnym gminy. Opracowanie Programu oraz jego wdrażanie będzie realizowane w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426),
- 2) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2023 r., poz.1923).
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U.z 2023 r., poz.901 z późn. zm),
- 4) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.),
- 5) Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz.40),
- 6) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151),
- 7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939),
- 8) Ustawa z dnia 9 czerwca 2022r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022r., poz. 1700)
- 9) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2023, poz.571),
- 10) Ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy – Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r., poz. 1606).

II. ZADANIA GMINY W ZAKRESIE USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ.

2.1. Zadania własne gminy określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w art. 176 określa zadania własne Gminy, należą do nich:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

- b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie:
- a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust.3 ustawy,
- 7) prowadzenie monitoringu w sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy.

2.2. Praca Asystenta Rodziny.

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie Asystenta Rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Asystent Rodziny zajmuje się niezależnie od Pracowników Socjalnych, wyłącznie pracą i pomocą rodzinie pozostając w stałym kontakcie z pracownikiem socjalnym i OPS-em. Celem pracy Asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest wsparcie rodziny poprzez prowadzoną pracę i niedopuszczenie do zabrania dzieci z rodziny. Elastyczny i nienormowany czas pracy Asystenta Rodziny służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą Asystenta Rodziny nie jest powielanie pracy Pracownika Socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent Rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba jego zatrudnienia ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych lub pełnoletności dzieci.

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Diagnozę opracowano w oparciu o dane statystyczne pozyskane ze sprawozdań własnych tut. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie za lata 2021, 2022 i I półrocze 2023r oraz Zasobów Pomocy Społecznej za lata 2021 i 2022r.

3.1. DEMOGRAFIA GMINY OLESNO

Gmina Olesno to gmina wiejska, położona na północno-wschodnim krańcu województwa małopolskiego, około trzydziestu kilometrów od Tarnowa, sąsiadująca bezpośrednio z Dąbrową Tarnowską. W obecnym podziale administracyjnym wchodzi w skład powiatu dąbrowskiego, a wraz z nim w skład województwa małopolskiego i jest jego najdalej wysuniętym na północny wschód krańcem. Teren, na którym położony jest powiat dąbrowski a wraz z nim gmina Olesno nazywany jest Powiślem Dąbrowskim, mikroregionem o typowo rolniczym charakterze. Gmina Olesno graniczy z gminami Mędrzechów, Bolesław, Gręboszów oraz Żabno. Olesno jest gminą średniej wielkości, zajmuje obszar 77,6 km². Olesno jako siedziba gminy i większości instytucji, stanowi naturalny ośrodek usługowy dla swoich trzynastu sołectw: Adamierz, Breń, Ćwików, Dąbrówka Gorzycka, Dąbrówki Breńskie, Niwki, Oleśnica, Pilcza Żelichowska, Podborze, Swarzów, Wielopole, Zalipie, Olesno.

Według stanu na 30 czerwca 2022 rok, liczba ludności gminy Olesno wyniosła 7684 osób, z czego 50,55 % stanowiły kobiety, a 49,45 % mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 13,48% ludności powiatu, 0,22% ludności województwa. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 20%, osoby w wieku produkcyjnym 64,12%, a w wieku poprodukcyjnym 15,88%.. W latach 2021-2022 liczba ludności spadła o 3,08 %”. Według stanu na 31 grudnia 2022 stopa bezrobocia w gminie wyniosła 3,46 %. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 3,7% dla województwa wynosi 1,9 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Olesno wynosiła 268, w tym 50,5% stanowiły kobiety, 49,5% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 2%.

W zasobach infrastruktury społecznej gminy Olesno brakuje żłobka, natomiast jest 6 przedszkoli wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach, dysponujących 240 miejscami, gmina posiada 1 świetlice przyszkolną oraz placówkę wsparcia dziennego gdzie może przebywać 15 wychowanków w godzinach od 14.00 do 18.00 w dni robocze. Placówkę utworzono w ramach Projektu Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 utworzono Placówkę Opiekuńczo-Specjalistyczną dla dzieci i młodzieży w Oleśnie.

Celem Projektu jest zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego i ubóstwa oraz wspieranie rodziny poprzez działania obejmujące zindywidualizowane i kompleksowe wsparcie dzieci. W placówce zatrudnieni są: logopeda, psycholog, nauczyciel języka polskiego, angielskiego, informatyk oraz wychowawca który na co dzień organizuje życie placówki, pomaga w odrabianiu lekcji, organizuje zabawy i zajęcia plastyczne.

3.2. DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W OLESNIE

Pomoc i wsparcie w gminie Olesno z pomocy społecznej w 2022 roku uzyskało 142 osób, co stanowiło 1,9 % wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny, w stosunku do 2021 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 21 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 10 rodzin. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy

społecznej ich liczba osiągnęła poziom 96 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2021 o 2 osób. W gminie Olesno najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi w 2022 roku było kolejno: niepełnosprawność, ubóstwo, długotrwała choroba, bezrobocie, ochrona macierzyństwa.

Tabela 1. POWODY UDZIELENIA POMOCY RODZINOM w 2022r.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	Liczba rodzin
Niepełnosprawność	72
Ubóstwo	53
Długotrwała lub ciężka choroba	48
Bezrobocie	34
Potrzeba ochrony macierzyństwa	14
Potrzeba ochrony macierzyństwa – w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	14
Alkoholizm	4
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	4

Źródło: dane ze Sprawozdania Ocena zasobów pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie wg stanu na dzień 31.12.2022r.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną i naturalnym środowiskiem dziecka, w którym zaspakajane są jego podstawowe potrzeby. Rodzina funkcjonująca prawidłowo stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników wśród których istotny wpływ mają zachowania negatywne, destrukcyjne które wpływają ujemnie na życie rodziny. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Do zjawisk destrukcyjnych zalicza się w szczególności – alkoholizm, narkomanię, przestępczość, przemoc, niewydolność opiekuńczo-wychowawczą. Problemy te są najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. Występowanie ich często jest powiązane z problemem ubóstwa i długotrwałego bezrobocia, które to stanowią podstawowe podłoże braku równowagi i bezpieczeństwa w rodzinie.

W poniższej tabeli przedstawiono działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie za lata 2020 – 2023 dane dotyczą liczby rodzin/osób objętych wsparciem Asystenta Rodziny.

Tabela 2. RODZINY OBJĘTE WSPARCIEM ASYSTENTA W LATACH 2020 - 2023

Rodziny	Rok			
	2020	2021	2022	I półrocze 2023
Ogółem	4	5	7	4
w tym: rodziny zobowiązane przez Sąd do pracy z Asystentem Rodziny	2	2	2	2
Liczba dzieci w rodzinach	14	19	20	11

Źródło: dane ze Sprawozdania WRiSPZ-G Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie wg stanu na dzień 30.06.2023r.

Tabela 3. LICZBA DZIECI Z TERENU GMINY OLESNO UMIESZCZONYCH W PIECZY ZASTĘPCZEJ

ROK	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
2020	0
2021	0
2022	0
2023 (I półrocze)	2

Źródło: Dane własne z GOPS oraz dane z PCPR w Dąbrowie Tarnowskiej)

W latach 2020-2022 Gmina Olesno nie ponosiła odpłatności za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W 2023r. do 30.06.2023r. koszt wyniósł: 1 121,31 zł.

4. STAN ZASOBÓW.

Zasoby umożliwiające realizację Programu Wspierania Rodziny

4.1. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

- ▶ Oświata – Szkoły, Przedszkola,
- ▶ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- ▶ Zespół Interdyscyplinarny,
- ▶ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ▶ Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi,

- ▶ Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- ▶ Gminny Ośrodek Kultury,
- ▶ Gminna Biblioteka Publiczna,
- ▶ Placówka Wsparcia Dziennego,
- ▶ Świetlice szkolne.

4.2. ZASOBY KADROWE

- ▶ Pracownicy Socjalni,
- ▶ Pedagodzy szkolni,
- ▶ Psycholodzy,
- ▶ Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego,
- ▶ Dyrektorzy Szkół i Przedszkoli,
- ▶ Nauczyciele,
- ▶ Lekarze i Pielęgniarki Środowiskowe,
- ▶ Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ▶ Dzielnicowy Komendy Powiatowej Policji w Dąbrowie Tarnowskiej,
- ▶ Kuratorzy Sądowi.

5. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów. Jest narzędziem pomocniczym pozwalającym pogłębić ocenę otoczenia planowanego przedsięwzięcia, a także wewnętrznych aspektów warunkujących jego powodzenie. Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości Gminy w zakresie analizowanych sfer społecznych.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ■ Dobre rozeznanie środowiska lokalnego, ■ Umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału kadrowego w realizacji zadań z zakresu problematyki wspierania rodziny, ■ Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego, ■ Baza instytucji wspierających rodziny (GOPS, PCPR, GKRPA, Policja, Sąd, Służba Zdrowia, Oświata, OIK – dobra współpraca z Instytucjami, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Niekorzystne prognozy demograficzne, ■ Mała świadomość i wiedza społeczna na temat wspierania rodziny i pieczy zastępczej, ■ Niewystarczająca liczba specjalistów do pracy z osobami mającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze, ■ Problemy ekonomiczne rodzin, ■ Niska świadomość w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych,

<ul style="list-style-type: none"> ■ Działalność Gminnego Ośrodka Kultury oraz Bibliotek, ■ Zapewnienie kadrze GOPS szkoleń z zakresu problematyki wspierania rodzin, ■ Zatrudnienie Asystenta Rodziny w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy, ■ Zabezpieczenie w budżecie środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczę zastępczą. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowych, ■ Niechęć do udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia i innych inicjatywach integracyjnych podnoszących kompetencje rodzicielskie, ■ Niski poziom świadomego rodzicielstwa, ■ Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie, ■ Brak zainteresowania osób do pełnienia funkcji rodziny wspierającej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ■ Aktywność samorządu Gminy w osiąganiu standardów ustalonych w zapisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ■ Stworzenie spójnego systemu wspierania rodziny, ■ Możliwość dalszego podnoszenia kwalifikacji przez Pracowników GOPS w Oleśnie ■ Dalszy rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami w zakresie wspierania rodzin, ■ Wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia, ■ Wzrost świadomości i wiedzy na temat prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców, ■ Pozyskanie rodzin do pełnienia funkcji rodzin wspierających, ■ Współpraca rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze z Asystentem Rodziny, ■ Rozwój pracy socjalnej z rodzinami i dziećmi, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wielopokoleniowość rodzin korzystających z pomocy, ■ Występowanie zjawisk patologicznych takich jak: przemoc w rodzinie, agresja, uzależnienia od alkoholu, ■ Występowanie zjawiska osłabienia autorytetu rodziny i więzi międzypokoleniowej, ■ Brak zainteresowania rodziców problemami dziecka i formą spędzania przez nie wolnego czasu, ■ Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, roszczeniowość postaw, ■ Występowanie zjawiska przerzucania odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje, ■ Niechęć do współpracy (brak zgody na współpracę z Asystentem Rodziny), ■ Wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży, ■ Wypalenie zawodowe pracowników.

■ Realizacja na terenie Gminy Olesno programów profilaktycznych promujący zdrowy styl życia, ■ Wsparcie Placówki Wsparcia Dziennego	

Powyższa analiza SWOT została skonstruowana w oparciu o stan wiedzy i doświadczenie Pracowników GOPS w Oleśnie oraz osób zajmujących się pomocą i wspieraniem rodzin.

Ciągły monitoring spraw związanych z pomocą społeczną, znajomość problemów i tematyki związanej ze wspieraniem rodziny oraz innymi problemami społecznymi pozwoliło na wyodrębnienie przedstawionych w analizie słabych i mocnych stron, jak również szans i zagrożeń. Z powyższej analizy SWOT możemy wnioskować, że posiadane zasoby powinny stanowić solidną podstawę do skutecznych działań w przyszłości i wyznaczać kierunki działań na kolejne lata.

Cały program opiera się na współpracy i współdziałaniu wielu służb na rzecz osób i rodzin dla których został opracowany.

6. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

6.1. Adresaci Programu.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Olesno na lata 2024-2026 skierowany jest do Rodzin z terenu Gminy Olesno, a w szczególności:

- Rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- Rodzin dysfunkcyjnych,
- Rodzin, którym zostały ograniczone prawa rodzicielskie,
- Rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej.

6.2. Cele Programu.

CEL GŁÓWNY:

Wsparcie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji na terenie Gminy Olesno.

6.3. CELE SZCZEGÓŁOWE:

- 1. Współpraca instytucji pomocowych z rodziną w celu zapewnienia stabilizacji rodzinie mającej problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych względem dzieci.**
- 2. Praca w celu unikania zagrożeń i sytuacji kryzysowych, wpływającym na prawidłowe funkcjonowanie rodzin oraz rozwiązywanie już istniejących.**

3. Zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej oraz dążenie do powrotu dzieci do rodzin biologicznych, poprzez wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
4. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.

7. REALIZATORZY PROGRAMU

Głównymi realizatorami Programu są:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Policja,
- 5) Sąd,
- 6) Prokuratura,
- 7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 8) Szkoły i Przedszkola,
- 9) Placówki Służby Zdrowia,
- 10) Gminny Ośrodek Kultury,
- 11) Organizacje Pozarządowe,
- 12) Gminna Biblioteka Publiczna
- 13) Placówka Opiekuńczo-Specjalistyczna dla Dzieci i Młodzieży (PWD)

8. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 jest kontynuacją poprzedniego programu, a wdrażanie nowego programu rozpocznie się po jego przyjęciu przez Radę Gminy Olesno i będzie kontynuowane do roku 2026.

Zaplanowane do realizacji zadania w ramach programu będą w formie ciągłej.

Harmonogram realizacji programu przedstawia poniższa tabela:

Zadanie i działania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
1. Współpraca instytucji pomocowych z rodziną w celu zapewnienia stabilizacji rodzinie mającej problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych względem dzieci			
a) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	GOPS Olesno, Urząd Gminy w Oleśnie	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne,
b) monitorowanie sytuacji rodzin w których występują problemy	GOPS Olesno, Szkoły, Przedszkola, Sąd,	2024-2026	środki własne,

opiekuńczo.-wychowawcze i dzieci	PCPR, Kuratorzy, KP		
c) monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin mających problemy opiekuńczo - wychowawcze	GOPS Olesno, Placówki Oświatowe, Placówki Opieki Zdrowotnej	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne,
2. Praca w celu unikania zagrożeń i sytuacji kryzysowych, wpływających na prawidłowe funkcjonowanie rodzin oraz rozwiązywanie już istniejących			
a) poradnictwo i praca socjalna świadczona przez Pracowników GOPS w tym wsparcie asystenta rodziny	GOPS Olesno,	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne,
b) motywowanie członków rodziny do podjęcia terapii - leczenie uzależnień, terapii dla sprawców przemocy i dla ofiar przemocy	GOPS w Oleśnie, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA,	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne,
c) podejmowanie działań profilaktycznych poprzez realizację szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych sprzyjających umacnianiu rodzin	GOPS w Oleśnie, Placówki Oświatowe – Szkoły, Przedszkola na terenie Gminy Olesno	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne,
d) monitoring sytuacji rodzin zagrożonych	Pracownicy Socjalni GOPS w Oleśnie	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne
e) promowanie działań na rzecz integracji rodzin oraz aktywnych form spędzania czasu wolnego, podejmowanie inicjatyw na rzecz rodzin w zakresie kreowania prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny	GOPS w Oleśnie, Placówki Oświatowe, GKRPA, ZI	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne,
3. Zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej oraz dążenie do powrotu dzieci do rodzin biologicznych, poprzez wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.			
a) zapewnienie wsparcia rodzinie w formie: - Asystenta Rodziny, - Rodziny Wspierającej.	GOPS Olesno	2024-2026	Środki własne, Środki zewnętrzne,
b) realizacja pracy socjalnej polegającej na wzmacnianiu lub odzyskaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia	Pracownicy Socjalni GOPS w Oleśnie	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne,

prawidłowych funkcji w społeczeństwie			
4. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.			
a) finansowanie zatrudnienia Asystenta Rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	GOPS Olesno	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne,
b) zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	GOPS Olesno, Urząd Gminy w Oleśnie,	2024-2026	Środki własne,
c) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz rozpropagowanie informacji na temat miejsc gdzie można uzyskać pomoc	GOPS w Oleśnie, Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Ośrodki Zdrowia, Placówki Oświatowe (szkoły, przedszkola),	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne,
d) wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego oraz wsparcia specjalistycznego	GOPS w Oleśnie, Szkoły, Gminny Ośrodek Kultury, GKRPA, Świetlice w Gminie Olesno, Placówka Opiekuńczo-Specjalistyczna Wsparcia Dziennego,	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne, Środki projektowe,
e) współpraca z Kuratorami Sądowymi, Policją, Szkołami, Stowarzyszeniami, PCPR, w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	GOPS Olesno, Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA	2024-2026	Środki własne, środki zewnętrzne,

f) Zapewnienie Pracownikom Socjalnym, Asystentom Rodziny dostępu do szkoleń, specjalizacji, spotkań z innymi specjalistami , wymiana doświadczeń i podejmowanie wspólnych działań na rzecz wspierania rodziny.	GOPS w Oleśnie, realizatorzy Programu	2024-2026	Środki własne,
--	---------------------------------------	-----------	----------------

9. EFEKTY PROGRAMU

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

- Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- Zminimalizowanie umieszczania dzieci w rodzinie zastępczej,
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- Poprawa jakości funkcjonowania rodziny,
- Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- Rozwój współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

10. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane i wdrażane etapowo w ramach środków z :

- 1) Budżetu Gminy Olesno.
- 2) Środków pozabudżetowych – projekty.
- 3) Środki GKRPA.
- 4) Środki zewnętrzne w tym dotacje.

10.1. BUDŻET PROGRAMU W LATACH 2024-2026 (PROJEKT)

Działania	Ramy finansowe kwota – w zł		
	Lata		
	2024	2025	2026
Działania sprzyjające wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia zdolności do ich pełnienia – ogółem:	182 000,00	213 000,00	238 000,00
w tym: Zatrudnienie Asystenta Rodziny	30 000	37 000	42 000
Działalność Placówki Opiekuńczo-Specjalistycznej Wsparcia Dziennego Dla Dzieci i Młodzieży (bieżące funkcjonowanie) środki własne:	117 000	130 000	140 000
Koszty związane z opłatą gminy za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej	35 000	46 000	56 000

10.2. WYKONANIE BUDŻETU PROGRAMU W LATACH 2020 - 2022

Działania	Ramy finansowe kwota – w zł		
	Lata		
	2020	2021	2022
Działania sprzyjające wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia zdolności do ich pełnienia – ogółem:	147 036,47	372 931,00	421 982,14
w tym: Zatrudnienie Asystenta Rodziny	26 934,15	26 487,30	23 780,48
Działalność Placówki Opiekuńczo-Specjalistycznej Wsparcia Dziennego Dla Dzieci i Młodzieży (adaptacja i wyposażenie, bieżące funkcjonowanie placówki i realizacja zajęć dla dzieci oraz szkolenia dla rodziców, w tym wkład własny:	0,00	39 570,30	43 165,27

11. EWALUACJA I MONITORING

Program realizowany będzie w latach 2024-2026. Z uwagi na długi okres realizacji będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i sygnalizowanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodzin. Prowadzony monitoring będzie służył analizie, ocenie zebranych informacji i planowaniu dalszych działań w celu zapewnienia najlepszych efektów podjętych inicjatyw.

Monitoring Programu będzie prowadzony corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji od realizatorów Programu, co umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności, a w razie potrzeby podjęcie działań korygujących oraz planowania dalszych działań w zakresie wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa i stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka. Podejmowane działania powinny prowadzić do zwiększenia dostępu do usług społecznych, zapewnienia kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie oraz podniesienia świadomości społeczeństwa lokalnego o dostępnych formach wsparcia rodzin przeżywających trudności lub zagrożonych.

12. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olesno. Założeniem Programu jest stworzenie odpowiednich warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Olesno. Wsparcie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości do samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami i powrót do prawidłowego funkcjonowania w środowisku przy wykorzystaniu własnych potencjałów jakie posiada. Realizacja założeń Programu będzie zależała również od współpracy z podmiotami zajmującymi się sprawami rodzin i podejmowania interdyscyplinarnych działań.